

OD. No. 192

17/01
1915
P
JD

Naam ^{pare en} ~~Humanistische~~ Idealistische Radio Omroep (H.I.R.O.)

Zie ook:

Dossier P & B

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
9/10	3	14/10									
16/10	101 ^{II}										
	192 ^{II}										
	199 ^{II}										
26/11	KA	28/11									
20/11	I	5/12									
5/12	4	8/12									
9/1-28	I	10/1-28									
20/1-28	B ²	20/1-28									
	32 ²										
21/1-28	4	22/1-28									
26/1	4	26/1									
4/3	4	4/3									
22/5	P-B	25/5									
29/4	B	3/5									
6/5	B	6/5									
11-1-51	Dlo	6/1									
11/25	CT										

27 SEP 1957

??

DOSSIERNo.: OD 192

NAAM: HUMANISTISCHE ^{aire} IDEALISTISCHE RADIO OMROEP

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
10/6	B	10/6									
10/6	B	14/8									
<p>Wolgens H. Visser brief 24/11 dit dars. Steeds by B</p>		26/11									
20/11	I	5/12									
5/12	4	8/12									
9/1-48	I	10/48									
20/1-48	B	20/1-48									
21/1-48	4	22/1-48									
26/1	4	26/1									
4/3-48	4	4/3									
22/5	P-B	25/5									
27/4	B	3/5									
6/5	B	6/5									
4-1-51	Ho	6/1-51									
11/257	ET	27 SEP. 1951									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 192

NAAM: HUMANISTISCHE ^{aire} IDEALISTISCHE RADIO OMROEP

~~B IV~~ 12-5-47.

~~B IV~~ 14/6.47

~~B III~~, eveneens ten kenmerk van H.I.R.O.
i.v.m. laatste allinea?

Jerim. B III 17.6.47.

~~H.B. 19/6.47~~

~~lms~~

HWD

Jaarverslag van R een nota waarin alles
wat we weten over de H.I.R.O. verwerkt is
met inbegrip van de laatste allinea van het
debat van 7.8. '47. a' d'au.
Deze nota zal ik den heer v. Ouderkerk aan-
brengen, die over het Radio vraagstuk te beschouwen

heeft.
hadmit & leger op de figuur Jwertbroek die
haar bijtelt om den oorlog een vonnis te
H.B. in de H.I.R.O.

B IV

accord

Hoofd G.V.D. - Door mijn toedoen bleef deze aangelegenheid lang liggen. Het onderzoek inzake de Humanitaire en Idealistische Radio Omroep (H.I.R.O.) leverde geen gezichtspunten op welke de Minister van Onderwijs nog onbekend zouden kunnen zijn. Het waren immers gegevens afkomstig uit het archief van de Radioraad, waarover het Departement van Zijne Excellentie zelf kan beschikken. Het onderzoek naar de antecedenten van de Hiro-leiders opende evenmin opvallende aspecten. De figuur G.J.Zwertbroek, vroeger belangrijk in de V.A.R.A die later de "nieuwe orde" aanhing, heeft in de H.I.R.O. blijkbaar een onbeduidende publieke rol gespeeld. Hij hield van 1936 tot 1940 voor deze omroep, en dan nog onder auspiciën van de Intern.Ver. Bellamy, één radiovoordracht over "Edward Bellamy en zijn boodschap aan dezen tijd" (2 Juli 1938). Als geïnterneerd politiek delinquent had hij sedert de bevrijding niets in de melk te brokkelen. De niet ongunstige gegevens betreffende de Hiro-leiders maken m.i. een afzonderlijk rapport aan de Minister overbodig. Ik verzuimde U dit ^(A) 40216-46 te juister tijd te melden, waarvoor ik mijn verontschuldiging aanbied.

R.XI. 24-11-'47.

Z.O.Z.

MINUTENBLAD

DOSSIER N. 100 192 WAKA HUMANITAIR EN ECONOMISCH BUREAU

Handwritten notes and signatures in the top left corner, including a large 'W' and 'M' and some illegible scribbles.

LIJST VAN WAKEN

Main body of the document containing a list of items or names, with some text appearing to be mirrored or bleed-through from the reverse side of the page.

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr. : OD 192

NAAM: HUMANISTISCHE ^{aire en} IDEALISTISCHE
RADIO OMROEP

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.

No. 60760.

Aan: H.B.

Van: B.IV.

27 April 1949.

UITGEBEOKT

Voor H.J.R.O. zie blz. 3. van dit rapport.

I. HUMANISTISCH VERBOND.

Het Humanistisch Verbond werd op 17 Februari 1946 te Amsterdam opgericht, waarbij beginsel en doel als volgt werd^{en} omschreven:

1. Onder Humanisme wordt verstaan de levens- en wereldbeschouwing, die zich, zonder uit te gaan van het bestaan van een godheid, baseert op de eerbied voor de mens als bijzonder deel van het kosmisch geheel, als drager van een niet aan persoonlijke willekeur onderworpen normgevoel en als schepper van geestelijke waarden.
2. Het humanisme gaat uit van de erkenning, dat de mens de behoefte gevoelt, zich een beeld te vormen van de werkelijkheid, het humanisme streeft naar een beeld, dat de toets der rede kan ^{door} ~~ver~~staan.
3. Het humanisme is in de westerse cultuur thans niet denkbaar zonder de principële erkenning van de persoonlijke vrijheid, de sociale gerechtigheid en de culturele verantwoordelijkheid.
4. Het Humanistische Verbond wil allen, die het bovenomschreven humanisme aanvaarden, verenigen ten einde de verdieping, de verdediging en de verbreiding van de humanistische levens- en wereldbeschouwing te bevorderen.
5. Het Humanistisch Verbond streeft ernaar een organisatie op te bouwen, die in staat is in geestelijk en cultureel, paedagogisch en sociaal opzicht leiding te geven aan het buitenkerkelijk deel van het Nederlandse volk.

Op het 3e jaarlijkse congres van het H.V., gehouden te Utrecht op 9 en 10 April 1949 werd de vraag besproken of het lidmaatschap van het Humanistisch Verbond onverenigbaar moet worden verklaard met dat van de C.P.N. en of een communist lid van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond kan zijn.

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond diende een resolutie in waarin o.m. wordt gezegd, "dat bij het bepalen van onze "houding tegenover andersdenkenden, en met name ook tegenover de "politieke tegenstander partijbelang en partijdiscipline ondergeschikt dienen te blijven aan de eerbiediging van de tegenstander "in diens onvervreemdbare rechten als medemens, waarin zeker ligt "opgesloten de onvoorwaardelijke afwijzing van iedere opzettelijke "belemmering van de vrije meningsvorming door geestelijke of lichamelijke mishandeling of door opzettelijke bedreiging met geweld of "dwang binnen de rechtsgemeenschap."

Deze resolutie werd met 82-14 stemmen aanvaard.

Bij de hierop volgende bestuursverkiezing werd Mevr. Brecht van den Huijzenberg-Willemsse niet herkozen in het hoofdbestuur.

In het hoofdbestuur werden gekozen:

Dr. van Praag, Jacob Philip, geb. 11-5-1911 te Amsterdam, wonende te Dordrecht; 1e Voorzitter hoofdbestuur, politieke richting P.v.d.A.;

Dr. Stuijveling, Garnt, wonende te Hilversum; 2e Voorzitter, politieke richting P.v.d.A.;

Drs. Vijlbrief, I., wonende te Dordrecht, Secretaris;

Rogge, J., Penningmeester;

Dr. Brandt Corstius, Johannes Christiaan, geb. 31-12-1908 te Rotterdam, wonende te Utrecht.

Deze personen vormen het dagelijks bestuur van het Humanistisch Verbond en zijn geen van allen communistisch georiënteerd.

Overigens zijn lid van het hoofdbestuur: Mevr. C.J. Blikslager-v.d. Stichtenhorst; Prof. Mr. H.R. Hoetink; Dr. van Hoorn; Dr. D. van Loenen; Mevr. H.A. Polak-Schwarz; Prof. Dr. H.J. Pos; Ir. P. Schut; Mr. A. Stempels; Prof. Dr. J.B. Tielrooy; Mr. Dr. J. In't Veld; M.G. Warffelnus; Dr. Libben v.d. Wal en Mr. H.B. Waslander.

Genoemde leden van het hoofdbestuur zijn allen in meerdere of mindere mate links georiënteerd.

Eind Februari 1949 telde het Humanistisch Verbond 4350 leden, waarvan verreweg het grootste gedeelte links georiënteerd is. Hoewel zich onder de leden ook communisten bevinden is tot heden niet gebleken, dat zij enige merkbare invloed in het Humanistisch Verbond uitoefenen.

II. VERENIGING HUMANITAIRE EN IDEALISTISCHE RADIO OMROEP (H.I.R.O.).

De H.I.R.O. werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 26 Augustus 1929 no.20.

De H.I.R.O. stelt zich o.a. ten doel de radio-omroep aan te wenden voor het bewustmaken en het bevorderen van de algemene broederschap.

Bij de H.I.R.O. zijn aangesloten diverse verenigingen van de meest uiteenlopende aard o.a. de Internationale Vereniging Bellamy, de Internationale Orde van Goede Tempeliers, de Nederlandse Bond ter bestrijding van de Vivisectie, de Nederlandse Vereniging voor Natuurgeneeswijze etc.

Naast de aangesloten verenigingen kent de H.I.R.O. ook eigen leden. Door propaganda, welke vooral van de zijde van de Internationale Vereniging Bellamy gevoerd wordt, tracht men meer leden te werven, teneinde aan het verzoek om toekening van zendtijd meer kracht bij te kunnen zetten.

Na de oorlog is de H.I.R.O. niet meer in het openbaar opgetreden, voornamelijk omdat haar in het kader van het nieuw ingevoerde radio-bestel, geen beschikking over zendtijd werd gegeven.

Van interesse van de zijde van enige politieke partij voor de H.I.R.O. is tot op heden niet gebleken, terwijl ook de naoorlogse levenstaken - overigens gering in aantal - van de H.I.R.O. geheel vrij waren van politiek.

Het bestuur der H.I.R.O. bestaat thans uit:

ROS, Johannes Dominicus, geb.17-6-1875 te 's-Gravenhage,
wonende te 's-Gravenhage, Voorzitter;

ELENDAAS, Nicolaas Johannes George Abraham, geb.15-3-1890 te
Bruinisse, wonende te Oegstgeest, Secretaris en

JULIUS, Matthias Willem, geb.12-9-1885 te Breda, wonende te
's-Gravenhage, Penningmeester.

De leden van het bestuur staan, ook op politiek gebied,
gunstig bekend.

Inlichtingendienst

GEHEIM.

HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

gemaakt in 1942

~~TOPSECRET~~

Lr. A/2 Nr. 172.47

6192

UTRECHT, den

7 Januari

1948

Vogno.

Bijlagen:

Bericht op schrijven No. B 10563

B

van 20 Febr. '47

9 Jan 1948
ACD/27231

Onderwerp: Humanitaire Idealistische Radio-omroep.

BUREAU B

10-1-1948

In antwoord op bovenvermeld schrijven, deel ik U mede, dat tot op heden niets is gebleken van deze organisatie in de gemeente Utrecht.

De Hoofdcommissaris van politie,

R. W. Van Eijk

(R. W. Van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 63,
's Gravenhage.

HIRO - UITZENDINGEN (Januari 1936 tot heden)

Datum	Spreeker	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
4 Januari	J.Harinck H.B.Berghuys	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Ned.Vakcentrale	Is spiritisme uit God of uit den duivel? De arbeidsbescherming en sociale wetgeving in de Staten-Generaal.	verboden
21 Januari	C.H.van Rijswijk Ir.A.G.Fokker	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	Ik zal pas geloven, wanneer ik gezien heb. Gedachtekracht en haar toepassingen.	
1 Februari	M.C.Methorst G.de Boer	Star publishing Trust H.I.R.O.	Een en ander over Krishnamurti en het Sterkcamp in 1936. Leven in de geest en werken in de wereld.	
18 Februari	W.van Gorcum W.J.G.Vreeswijk	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	Weerstand van het spiritisme Het rassenvraagstuk in het licht der Theosofie.	
7 Maart	Dr.D.H.Prins J.van Biesen	<u>Theosofische Vereeniging</u> Verbond van Vak-organisaties van Hoofdarbeiders in Nederland	Ware Eenheid en Schijn-Eenheid. Ons streven naar volmaakte organisatie.	
17 Maart	M.L.A.v.d.Heijden Mevr.E.W.Groot	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Alg.Ned.Vrouwen Vredebond	Niet enkel droef... De betekenis van de Vrouwen-Vredesgang.	gedeeltelijk verboden
4 April	J.Kakebeeke C.J.Blokhuizen	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Nat.Bond van Instrumentmakers en -stemmers	Vergissingen, die winst brachten. Is de geregelde verzorging van de piano en het orgel noodzakelijk?	
21 April	K.Sipsma H.M.Roos	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Ned.Vakcentrale	Lust om te leven en moed om te sterven. Het coöperatieve stelsel.	gedeeltelijk verboden
2 Mei	J.H.Kengen J.Jeronimus	<u>Theosofische Vereeniging</u> Centr.Bond van Werkmeesters en ander opzichthoudend personeel	De zedeleer der Theosofie. Waar gaan wij heen?	
19 Mei	Dr.H.Wolf Mevr.A.J.G. Bouwman-Kuiper	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Star Publishing Trust	Nieuwe experimenten met het trance-medium Miss Osborne Leonard. Zomer 1936 spreekt Krishnamurti in Nederland	gedeeltelijk verboden
6 Juni	Ds.G.Westmijse	Bond van Staatspensionering Ned.Vakcentrale	Morgenrood en Avondrood.	gedeeltelijk verboden
16 Juni	H.B.Berghuys J.Kruisheer	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Versterking van onze Vakbeweging noodzakelijk. Broederschap, het eerste doeleinde der Theosofische Vereeniging.	
	N.N.v.d.Hout	Ned.Bond tot bestrijding der Vivisectie	De leek en de vivisectie.	
4 Juli	Karel de Jong Prof.R.Casimir	<u>Theosofische Vereeniging</u> Nat.Bond v.Handels- en Kantoorbedienden Mercurius	Wat is geluk? Vernieuwing door ontwikkeling in levensverband.	
21 Juli	M.L.A.v.d.Heijden Mej.B.Jolles	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Nederl.Kinderbond	Naar het geluk. Het doel van de Nederl.Kinderbond.	
1 Augustus	Krishnamurti Felix Ort	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	Toespraak Sterkcamp Omnen. vertaling. Over het hiernamaals.	gedeeltelijk verboden
18 Augustus	F.K.Bussemaker H.W.Methorst	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u> Star Publishing Trust	Weest niet bevreesd voor de dood. Een poging tot een verslag van Krishnamurti's toespraken in het Kamp 1936 te Omnen.	gedeeltelijk verboden
5 September	H.B.Berghuys	Ned.Vakcentrale	Vakbeweging en Democratie.	

Datum	Spreekster	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
15 September	W.N.v.d.Hout	Ned.Bond tot bestrijding der Vivisectie	Het dwaalspoor der vivisectie.	gedeeltelijk verboden
3 October	Mej.J.M.Telders	Alg.Ned.Vrouwen Vrededebond	De buitenlandse vrouwen en wij.	
	Mr.S.Rink	Ned.Ver.Bescherming v. Dieren	Dierendag.	
20 October	J.Kakebeke	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>en het was,alsof de zoekende werd gezocht!	
	W.J.G.Vreeswijk	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Geschiedt de ontwikkeling der wereld volgens een vast plan?	
7 November	Mej.C.Arntzenius	Jack London Verbond	De werkzaamheden van het Jack London Verbond.	
	W.A.Jacobs	Ned.Blindenbond	toespraak.	
	R.Israëls P.de Boer	" Bond Mobilisatie Invaliden	Doel en streven van den Ned.Blindenbond. De oplossing van het vraagstuk der mobilisatie-slachtoffers. Idem nieuwe tekst	verboden gedeeltelijk verboden
17 November	Mevr.W.A.L.Ros-Vrijman	<u>Theosofische Vereeniging</u>	De betekenis der Theosofische Vereeniging voor de wereld.	
	Dr.K.H.E.de Jong	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	Wat is parapsychologie?	
5 December	Os.D.A.v.Krevelen	Bond v.Staatspensionnering	De eerste eis.	
	J.Jeronimus	Centrale Bond van Werkmeesters e.a.o.p.	't Heerlijk avondje is gekomen.	
15 December	Mevr.S.Gomperts-Van Embden	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Wordt de mensheid geleid volgens een vast plan?	
	Ds.W.D.M.Baar	Evangelische Maatschappij	Onze taak als Protestanten.	
<u>1937</u>				
2 Januari	G.de Boer	§.I.R.O.	Zijn wij kinderen van een liefderijk God.	
	J.Kruisheer	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Wat is theosofie?	
19 Januari	A.van Stolk	Soefi-Beweging	Een boodschap voor komende tijden.	
	F.K.Bussemaker	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	Uit het geestenrijk.	gedeeltelijk verboden
6 Februari	M.Ch.Bouwman		"Levensinzicht" (Krishnamurti).	gedeeltelijk verboden
	J.Kakebeek	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	De spurt naar de eindstreep.	
16 Februari	G.de Boer	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Wat de theosofie voor ons doet.	
	M.L.A.v.d.Meijden	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	Op de grenzen van twee werelden.	
6 Maart	W.J.G.Vreeswijk	<u>Theosofische Vereeniging</u>	De waarde van Theosofie voor deze tijd.	gedeeltelijk verboden
	C.Cramer	Centr.Bond v.Spoor- tram- Ato- en Van Gend en Loos-personeel	De organisatie van het Ato-Van Gend en Loos-personeel.	verboden
16 Maart	Mevr.W.A.L.Ros-Vrijman	Ned.Verbond van Vrijmetse-laren	Vrijmetselarij en humaniteit.	
	J.Harinck	<u>Ned.Ver.Spirit.Harmonia</u>	De genezende kracht van het Spiritisme.	

1110 - UITZENDINGEN (April 1937 tot heden)

6

Datum	Spreekster	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
3 April	Mr. Dr. L. W. R. v. Deventer G. Zorab	Ned. Bond tot bestrijding der Vivisectie <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	De wetenschappelijke waarde van de bestrijding der vivisectie Animisme en spiritisme	ged. verboden
20 April	Mevr. W. A. L. Ros-Vrijman Mevr. T. van Barkum	<u>Theosofische Vereeniging</u> Alg. Ned. Vrouwen-Vredesbond	Theosofie en Godsdienstvrijheid De Vrouwen-Vredesgang en Opvoeden tot Vrede	
1 Mei	J. Baas F. J. Herber J. H. Reichart B. J. Witholt Joh. Jeronimus	Centr. Bond van Werkneesters en ander Opzichthoudend Personeel iden iden iden iden	Toespraak Toespraak Toespraak Opleving	ged. verboden
18 Mei	W. N. van der Hout Mevr. C. Akkringa-Kronne	Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Veertig jaar anti-vivisectiestrijd Mediumschap en de zegen die het brengen kan	
5 Juni	J. Kakebeeke J. van Biesen	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> Ned. Bond van Technici	Wat is een openbarings-spiritist? De waarde van den technischen arbeid	ged. verboden
15 Juni	Ir. F. A. Brandt Mevr. J. van Ingen- Jelgersma	<u>Theosofische Vereeniging</u> Soefi-beweging	Het Theosofische Plan van den Arbeid Universeele religie	ged. verboden
20 Juli	M. L. A. v. d. Heijden Sr. H. J. Kerbert	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Soefi-beweging</u>	Ons wacht het leven Alontegenwoordigheid	
7 Aug.	Dr. P. IJssel de Schepper W. van Gorcum M. Ch. Bouwman C. M. Kuypers	<u>Intern. Ver. Ballary</u> <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	De Ballary-gedachte Walke beteekenis kan het Spiritisme voor ons leven hebben? Wat voor mij nieuw is in Krishnamurti's ideeën Een troosteloos bestaan	ged. verboden
17 Aug.	K. Borsten Dr. Mr. L. W. R. v. Deventer	<u>Theosofische Vereeniging</u> Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie	Het vinden van den Meester Kan men jubileren na een 40-jarigen strijd tegen de wreedheid der vivisectie?	
4 Sept.	G. Zorab G. de Eber	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	Wat is een medium? De mens.	
21 Sept.	G. de Eber Dr. C. Hille Ris Lanbers	<u>Theosofische Vereeniging</u> <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	De gezegende Welk licht werpt het Spiritisme over ons le- ven	
2 Oct.	G. van Essen G. Nieuwenhuysen	Soefi-beweging Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren	Herstel van evenwicht voor onzen tijd Waarom dierenbescherming?	
19 Oct.	W. N. van der Hout Mevr. E. Hage	Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie <u>Theosofische Vereeniging</u>	Vivisectie, een schaduw op wetenschap en beschaving Theosofie een zegen	
16 Nov.	F. K. Buisseraker Mej. E. Zernicke	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> Alg. Ned. Vrouwen Vredesbond	Wat gebeurt er met ons als wij sterven? Vrede, de sterke.	
4 Dec.	Dr. D. A. van Krevolen H. B. Barghuys	Bond voor Staatspensioeneering Ned. Vakcentrale	Zij kunnen wachten dagen en nachten Onze vakbeweging	verboden ged. verboden

Datum	Spreeker	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
21 Dec. '37	Mevr. W.A.L. Ros-Vrijman	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Mensch en wereld onder theosofisch zoeklicht	
	L. Veenstra	Ver. v. Scheepswerktuigkundigen	Zeevaart, techniek en machinemaker-officiëren	
8 Jan. '38	Mevr. A. Heuff	<u>Intern. Ver. Ballary</u>	Ballary's boodschap aan de Nederlandsche vrouw	
	J. Kakebeeke	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Waarom sterven wij?	
8 Jan.	Ds. D.A. van Krevelen	- - -	Nieuwe modernistische stroomingen in de R.K. kerk	verboden
	H. Theunisse	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Harmonia als Hiro-schakel	ged. verboden
5 Febr.	Mevr. S. Gomperts-van Eindhoven	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Dr. Annie Basant en de Theosofie	
	C. Oederkerk	<u>Intern. Ver. Ballary</u>	Ballary wil welvaart door recht	ged. verboden
15 Febr.	W.N. van der Hout	Ned. Bond tot bestrijding der Vivisectie	Vivisectie als doel en als middel	
	F.K. Bussenaker	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	De weg naar onsterfelijkheid	
5 Maart	Mej. C. Eindhoven H. B. Berghuys	Ned. Jack London-Verbond Ned. Vakcentrale	Dieren klagen niet aan Onze taak	
15 Maart	Mevr. J.P. Croes-van Delden	- - -	Het eeuwige Nu	
	Mevr. C. Ranondt-Hirschmann	Intern. Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid	Het vredesvraagstuk. Moeten wij den roed verliezen?	
2 April	G. van Eck	Ned. Handelsreizigersver.	De positie van den handelsreiziger in het bedrijf en in de maatschappij	ged. verboden
	P. de Boer	Bond Mobilisatie Slachtoffers	Een riep onder het hart van de mobilisatie-slachtoffers	
19 April	Mevr. C.A. Elink-Schuurman	Alg. Ned. Vrouwen Vredesbond	Stap voor stap van dag tot dag	ged. verboden
	Mevr. C. Akkeringa-Kronne	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Er is geen dood	
7 Mei	Mej. A. van Braan	Soefi-beweging	Het Soefisme als de beantwoording van de geestelijke vragen des tijds	
	Mej. H. Peteri	Alg. Ned. Vrouwen Vredesbond	Waarom nog een Vrouwen Vredesgang in dezen tijd?	
17 Mei	G. Nieuwenhuysen Dr. G.S. Arundale	Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren <u>Theosofische Vereeniging</u>	De taal der dieren Theosofy and Spiritual Life	
4 Juni	C. Overbeeke	Ned. Handelsreizigersvereeniging	De ongebaande wegen, het ongeëffende pad van den handelsreiziger en den handelsagent in het maatschappelijk verkeer	verboden
	Dr. A.G.M. Liernur	Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie	Welke zijn de voornaamste gronden voor bestrijding van vivisectie?	
21 Juni	W.J.G. Vreeswijk	<u>Theosofische Vereeniging</u>	De taak der Theosofische Vereeniging in de komende beschaving	
	Jhr. Mr. G.W.J. van Spengler	Soefi-beweging	Godsvoorstelling en Godsvervezenlijking	
2 Juli	J. Baas	Centr. Bond van Werkmeesters, Opzichthouders en Technici	Wie wij zijn en wat wij willen	ged. verboden
	P.C. de Munk	iden	Wat wacht U	ged. verboden
	G.J. Zwertbroek	<u>Intern. Vereeniging Ballary</u>	Welvaart voor allen binnen de Nederlandsche volksgemeenschap	verboden

Datum	Spreekster	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
2 Juli '38	G.J.Zwertbroek	<u>Intern.Vereeniging Bellary</u>	Edward Bellary en zijn boodschap aan dezen tijd	
19 Juli	Mevr. W.A.L. Ros-Vrijman K. Borsten	De Koloniale School voor Meisjes en Vrouwen <u>Theosofische Vereeniging</u>	De voorbereiding van meisjes en vrouwen voor haar leven in de tropen Theosofie in het dagelijksch leven	
6 Aug.	Dr. C. Hille Ris Lambers Ir. F. Ortt	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> iden	Feestrede De wetenschappelijke zijde van het spiritisme	
	Ds. M. Beversluis	iden	Rede	
15 Aug.	W.M. van der Hout	Ned. Bond tot bestrijding der Vivisectie	Vivisectie een gevaar voor mensch en dier	ged. verboden
	H. Nolles	<u>Intern. Vereeniging Bellary</u>	Gesprekken over Nationalisme. Een nieuw opziendbarend boek van Edward Bellary	ged. verboden
3 Sept.	H. B. Berghuys Dr. F. C. Gerretsen	Ned. Vakcentrale <u>Theosofische Vereeniging</u>	Groote problemen Heeft Krishnamurti ons iets te zeggen over de moeilijkheden van ons dagelijksch leven?	ged. verboden verboden
	Mej. C. van IJsseldijk iden	Soefi-beweging iden	De natuurlijke opvoeding iden, gewijzigd	verboden ged. verboden
20 Sept.	Th. J. J. Ram	Ned. Astrologisch Genootschap	De beteekenis der astrologie voor opvoeding en beroepskeuze	
	W. van Gorcum	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Gedachte, droon, Hiernamaals	
1 Oct.	H. J. Redeker	Alg. Ned. Bond van Handelsreizigers en Kantoorbedienden	De handelsreiziger en de vakbeweging	
	Mej. C. E. Jolles C. M. Kuypers	Ned. Kinderbond Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren ---	Nederlandsche Kinderbond Redelijke dierenbescherming Vredeswoord	
18 Oct.	Mevr. M. P. v. d. Star-de Jong Mevr. W. A. L. Ros-Vrijman iden	<u>Intern. Vereeniging Bellary</u> <u>Theosofische Vereeniging</u> iden	Bespreking van boeken van Edward Bellary Broederschap en het rassenvraagstuk Theosofie en godsdienstvrijheid	verboden
5 Nov.	H. B. Berghuys Mevr. E. Battink-Voorhoeve C. Verhoog	Ned. Vakcentrale Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie	Onze propaganda Bescherming Kan vivisectie gemist worden?	ged. verboden verboden
15 Nov.	L. Hoyack	Soefi-beweging	Wereldbroederschap door broederschap der godsdiensten	ged. verboden
	J. Kruisheer	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Oorlog of vrede	
3 Dec.	Ds. D. A. van Krevelen J. Veenhuysen	Bond voor Staatspensionneering Verbond van Vakorganisaties van Hoofdarbeiders in Nederland	Een strijd om recht De Hoofdarbeiders en hun streven in nationaal en internationaal verband	ged. verboden
20 Dec.	Dr. C. Hille Ris Lambers J. Hirsmeier	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Intern. Vereeniging Bellary</u>	De bevrijdende boodschap van het spiritisme De Kerstboodschap van Edward Bellary aan het Nederlandsche volk	
7 Jan. '39	Mr. W. F. J. Fischer L. Veenstra Ir. F. Ortt	<u>Intern. Vereeniging Bellary</u> Ver. van Scheepswerktuigkundigen <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Het Bellary-jaar 1939, een stap naar de betere samenleving Bij de jaarwisseling De toestanden in het Hiernamaals	ged. verboden

Datum	Spreker	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
17 Jan. '39	Ir. F. Ortt W. J. G. Vreeswijk	Ned. Ver. van Natuurgeneeswijze <u>Theosofische Vereeniging</u>	Wat is Natuurgeneeswijze? Heeft het leven een doel?	
4 Febr.	J. Jeroninus Mej. M. J. Peteri H. B. Berghuys	Centr. Bond van Werkmeesters, Opzichtouders en Technici <u>Theosofische Vereeniging</u> Ned. Vakcentrale	De beteekenis van technici en werkmeesters voor het bedrijfsleven Theosofie in de practijk Een woord tot de vrouwen van onze georgani- seerden	
21 Febr.	Mej. C. C. Voûte T. Vliening W. N. van der Hout	Soefi-beweging Intern. Orde van Goede Tempel- lieren Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie	Geestelijke herbewapening in het licht van het Soefisme De Internationale Orde van Goede Tempelie- lieren Vivisectie een verdwijnende methode	
4 Maart	L. Biersma G. van Eck	Bond van Mobilisatie-slachtoffers Ned. Handelsreizigersvereeniging	Mobilisatie-slachtoffers, moed houden! De handelsreizigers en -agenten tusschen de buffers	verboden
21 Maart	Ir. F. Ortt Mej. E. Brandon Mej. J. J. v. Hingaarden	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Intern. Vereeniging Ballary</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	De toestanden in het Hiernamaals II Plaats en taak der vrouw in de raatschap- pij van morgen Gedachten zijn niet tolvrij	
1 April	--- J. D. Ros Mevr. M. de Bert- Hensing iden H. B. Berghuys	Hiro Hiro Ned. Jack London-Verbond iden Ned. Vakcentrale	Hiro-lied Over het 10-jarig bestaan van de HIRO Vermaak en dierenleed De werkzaamheden van het Jack London-Verbond Draagt elkanders lasten	verboden
18 April	Mevr. A. de Jong- de Koning Dr. P. IJssel de Schepper Mej. M. H. Peteri	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Intern. Vereeniging Ballary</u> Alg. Ned. Vrouwen Vredesbond	Wat is de waarde van de spiritistische overtuiging? Geestelijke en moreele herbewapening en de Ballary-gedachte Vrouwen Vredesgang 1939	
6 Mei	J. O. Ros Mr. N. Kluwer J. Bas	Ver. ter Behartiging van de Belangen van het Kind Soefi-beweging Centr. Bond van Werkmeesters, Opzichtouders en Technici	De Bond ter Behartiging van de belangen van het Kind en zijn Congres in 1940 te 's-Grav- enhage Het scheppen van een betere wereld De verhouding van technici en opzichthoudend personeel tegenover andere groepen van werkers	ged. verboden
16 Mei	Dr. F. W. Zeylman van Ernichoven Mevr. C. v. d. Veen- Freerichs L. Preger	Anthroposofische Vereeniging Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie I. O. G. T.	De beteekenis van Rudolf Steiners Anthro- posofie voor de moderne menschheid Vivisectie-bestrijding ten dienste van mensch en dier De I. O. G. T. en de Blauwe Week	
3 Juni	Ballary-mannen-kwartet J. Bogaard C. Kuypers J. Veenhuysen	<u>Intern. Vereeniging Ballary</u> <u>Intern. Vereeniging Ballary</u> Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren Verbond van Vakorganisaties van Hoofdarbeiders in Nederland	O, menschheid, maak U vrij Economisch opbouw op nieuwe fundamente Dieren, dweepers en het gezond verstand De behoefte aan een wettelijke vacantiereg- ling voor de intellectuele werknemers	
20 Juni	M. L. A. v. d. Heyden G. A. Jansen	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	Zij zijn niet dood! Eenheid als beginsel der Theosofie	

Datum	Spreekster	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
8 Juli '39	Dr. A. G. M. Liernur	Ned. Bond ter Bestrijding der Vivisectie	Juist in tijden als deze	
	J. Kakebeek	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Het spreken in vreemde talen	ged. verboden
18 Juli	Ir. J. H. de Jongh Leo Muller	<u>Intern. Vereeniging Bellamy</u> <u>Theosofische Vereeniging</u>	Wetenschap en economie van Edward Bellamy Leven wij meer dan eenmaal op aarde?	ged. verboden
5 Aug.	B. J. Witholt	Centr. Bond van Werkmeesters, Opzichthouders en Technici	Wat ons bezielt	ged. verboden
	P. A. v. d. Bosch M. L. A. v. d. Heyden Jr.	<u>Intern. Vereeniging Bellamy</u> <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Economische perspectieven De dood is niet het einde	
15 Aug.	P. Knemeyer	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Temidden van een geestelijke en sociale omwenteling	
	Dr. A. M. te Gras	Ver. Geneeskundig Onderzoek voor het huwelijk	Geneeskundig onderzoek voor het huwelijk en hygiene van het ras	verboden
	Dr. C. Hille Ris Lambers	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	In aanraking met een onzienlijke wereld temidden van het volle leven	
2 Sept.	W. N. van der Hout	Ned. Bond ter Bestrijding der Vivisectie	Vivisectie een verouderd stelsel	
	H. B. Berghuys	Ned. Vakcentrale	Het urgentieprogramma van de Nederlandse vakcentrales	
	J. B. v. d. Heuvel Rijnders Mevr. W. D. Blaauw- Robertson	Soefi-beweging	De noodwendigheid van steeds toenemende overheidsbemoeying met het bedrijfsleven De beteekenis van het Soefi-Symbool	
19 Sept.	J. Kruisheer Jvr. J. Repelaer van Driel Zr. A. Arriëns	<u>Theosofische Vereeniging</u> Bureau Dagblad-Enquête	Een Theosoof over de huidige problemen De krant en zijn lezers in deze tijd	ged. verboden
		Intern. Orde van Goede Tempeliers	De Internationale Orde van Goede Tempeliers als internationale organisatie	
7 Oct.	L. Koetsier	Nat. Vakbond van Muziekinstrumentmakers en -Stemmers	Een terugblik	
	A. F. Spanbroek G. Nieuwenhuysen	idem Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren	Een perspectief De stoel omgekeerd tegen de muur	
17 Oct.	Mevr. Akkeringa	<u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	De rust, die het Spiritisme geeft	
	Dr. F. W. Zeylmans van Emmichoven	Anthroposophische Vereeniging	De opvoedkundige taak der Anthroposophie	
	W. C. Jansen	<u>Intern. Ver. Bellamy</u>	De oorlog... en wat daarna?	
4 Nov.	Y. Hettema	Ned. Ver. voor Natuurgeneeswijze	Natuurlijke leef- en geneeswijze in oorlogstijd	ged. verboden
	Mevr. W. A. L. Ros-Vrijman	<u>Theosofische Vereeniging</u>	Wat kunnen wij met en door onze neutraliteit doen?	
21 Nov.	A. Vermeulen	Verbond van Vakorganisaties van Hoofdarbeiders in Nederland	De Hoofdarbeiders in mobilisatietijd	
	A. Vermeulen	<u>Intern. Ver. Bellamy</u>	De economische ontwikkeling van de laatste 10 jaren en de reactie daarop van de Wetenschap	
	Mevr. A. Schamhart J. P. Smits	Soefi-beweging <u>Ned. Ver. Spirit. Harmonia</u>	Iedere weg leidt naar het doel Zij die roepen	
9 Dec.	Ds. D. A. van Krevelen	Bond voor Staatspensionneering	Niet versagen	
	Mevr. W. A. L. Ros-Vrijman	Bond ter behartiging van de belangen van het Kind	Nochmaals het "Nationaal congres: ons onderwijs gezien in het licht der moderne Psychologie"	
	Mej. C. Eindhoven	Jack-London-Verbond	In dezen tijd...	

Datum	Spreker	Vereeniging	Onderwerp	Opmerkingen
19 Dec.	Mej. J. J. v. Wijngaarden W. N. van der Hout J. H. Antonisse	Theosofische Vereeniging Ned. Bond tot Bestrijding der Vivisectie	Waarom Reïncarnatie? Is Vivisectie onmisbaar? Het gebruik van narcotische stoffen in Indië en <u>polders</u> <i>elders</i>	1 woord verboden

OVERZICHT VAN DE UITZENDINGEN V.D. H.I.R.O.

Naam der Vereeniging:	le Hj.				
	1936-1937	1938	1939	1940	
Alg.Vrouwen Vredesbond	2	2	2	0	0
Bond v.Mobilisatie-Invaliden	1	0	1	0	0
Bond v.Staatspensionneering	2	1	1	1	0
Centr.Bond v.Werkm.Opz.h. en Techn.	2	1	1	3	1
Evangelische Maatschappij	1	0	1	0	0
Jack-London-Verbond	1	0	1	2	1
Int.Vrouwenbond v.Vrede en Vrijheid	0	0	1	0	0
Int. Ver. Bellamy	0	1	6	9	5
Ned.Astrologisch Genootschap	0	0	1	0	0
Ned. Kinderbond	1	0	1	0	0
Ned.Ver.t.Bescherm.v.Dieren	1	2	2	2	1
Ned.Bond t.Bestr. der Vivisectie	2	4	4	5	2
Ned.Ver.v.Spiritisten Harmonia	12	12	7	9	5
Nederl.Vakcentrale	4	2	4	3	1
Ned.Ver.t.v.d. Soefi-beweging	0	4	4	2	2
Star Publishing Trust	3	3	1	0	0
Theosofische Vereeniging	9	9	7	9	5
Verb.v.Vakorg.v. Hoofdarbeiders	1	2	3	3	1
Ver.Koloniale School v.Vr. en M.	0	0	1	0	1
Comité Vrouwen Vredesgang	0	0	1	0	0
Nat.Vakbond v. Muziekinstr.m. en Stemm.	1	0	0	1	0
Bond v. Handels en Kant.bed. Mercurius	2	0	0	0	0
Sterkamp Ommen	1	0	0	0	0
Nederl. Blindenbond	1	1	0	0	0
Ned. Verbond v. Vrijmetselaren	0	1	0	0	1
H.I.R.O. uitzending	1	1	0	1	0
Ned.Ver. v. Natuurgeneeswijze	0	0	0	2	0
Int.Orde v. Goede Tempeliers	0	0	0	4	3
Ned.Handelsreizigers Ver.	0	0	0	1	1
Bond t.b.v.d.b.v.h.Kind	0	0	0	2	1
Antroposofische Vereeniging	0	0	0	2	1
Comité Dagblad enquête	0	0	0	1	0
Centr.Bond v.Ned.Verbruiks Coöp.	0	0	0	0	2
Ver.Geneesk.Onderzoek v.h. Huwelijk	0	0	0	0	1
	48	46	50	62	35

BIJLAGE III.

ORGANISATIES AANGESLOTEN BIJ DE H.I.R.O.

PER 1 JANUARI 1940

<u>Naam Organisatie:</u>	<u>Aantal leden:</u>
Alg.Ned. Vrouwen Vredesbond	9785
Antroposofische Ver.i.Nederl.	430
Bond v. Mobilisatie Invaliden	1200
Bond v. Staatspensionneering	80.000
Bond t.Beh.v.d.Bel.v.h.Kind Broederschaps-Federatie	20.000 aangesl. 21 organisaties bij aangesl. 38 vereenigingen
Centr.Bond v. Werkm.Opz.h. en T.	4200
Centr.Bond v. Ned.Verbruiks-Coöp.	bij aangesl. 135 verbruiks-
Coöp.Ver.Gemeenschapp.Grondbezit	305 coöper.
Comité Dagblad Enquête	geen leden, wel groote kring
Intern.Vrouwenbond v. Vrede en Vr.	2000 belangstellenden
Intern.Orde v. Goede Tempel.	2900
Intern.Ver.Bellamy	10.000
Nat.Vakbond v. Muziekinstr.m.	275
Ned. Blindenbond	560 en 10.000 donateurs
Ned.Handelsreizigers Ver.	1400
Ned.Bond t.b. der Vivisectie	1900
Ned. Jack-London-Verbond	825
Ned. Kinderbond	220 en 1000 kinderleden
Ned. Vakcentrale	50.400 aangesl. 33 organisaties
Ned.Verbond v. Vrijmetselaren	106
Ned.Ver. Arti et Industriae	100
Ned.Ver.t.Verbr. der Soefi-bew.	450 p.m. 1200 cursisten
Ned.Ver.t.Bescherm.v. Dieren	13.000
Ned.Ver.v. Spiritisten Harmonia	2550
Ned.Ver. v. Natuurgeneeswijze	1200
Orde van Goede Tempelbouwers	--
Psychiana	--
Star Publishing Trust	1200 belangstellenden (heeft
Theosofische Vereeniging	1750 geen leden)
Theosofische Orde van Dienst	heeft geen leden
Verbond v.Vakorganisaties v.H.a.	21.915
Ver.Geneesk.Ond.v.h.Huwelijk	100
Ver.Koloniale School	87

Bovendien zijn aangesloten 7 loges der Theosofische Ver.
2 afd.der Nederl.Vakcentrale
1 groep Int.Vrouwenbond v.Vr. en Vr.
2 afd. der Ver. Harmonia
6 afd. der Alg.Ned.Vrouwen Vredesbond
1 afd. v.d. Jeugdbond v. Dierenbescher-
1 werkgroep voor Dierenbelangen. /ming

's-Gravenhage, den 18 Januari 1940.

Aan den Radio-raad te 's-Gravenhage.

Het Bestuur van de Vereeniging Humanitaire en Idealistische Radio-Omroep doet U onderstaand de in Uwe missive van 10 dezer aangevraagde gegevens toekomen.

1. RESULTATEN DER INDERTIJD IN UITZICHT GESTELDE REORGANISATIE.

Voorop gesteld zij:

- A. dat de zeer ongunstige tijdsomstandigheden in vele opzichten belemmerend werken op den gang van zaken eener Vereeniging, als de onze.
- B. dat de aan de H.I.R.O. toegewezen, tot dusverre gehandhaafde uitzendingen voor een belangrijk deel (Dinsdag) ongeschikt zijn voor vele der aangesloten vereenigingen, wier leden in de maatschappij werkzaam zijn.

Als resultaat van de reorganisatie zij dan allereerst vermeld, dat de helft van de Bestuursfunctionarissen door anderen is vervangen geworden. De sindsdien gevoerde propaganda heeft ten doel de aansluiting te verkrijgen van vereenigingen, die zooveel mogelijk verschillende richtingen op humanitair en idealistisch gebied vertegenwoordigen, waardoor de basis verbreed en de werkingssfeer van de H.I.R.O. beduidend verruimd werd. Deze propaganda heeft, zooals bij de beantwoording van punt III zal blijken, goede resultaten gehad. De administratie werd technisch gereorganiseerd en onder contrôle gesteld van het Eerste Nederlandsche Accountantskantoor Moret & Starke te 's-Gravenhage, dat telken jare daarover een uitvoerig rapport uitbrengt. De financiën staan op soliedien grondslag. Maatregelen zijn getroffen het kantoor der administratie per 1 Mei a.s. naar den Haag over te brengen opdat een nog intensiever samenwerking tusschen Bestuur en administratie kan worden verkregen. De spreek-tijdverdeeling is ten gevolge van de weinige zenduren en in verband met het groote aantal aangesloten vereenigingen tot op een kwartieruur teruggebracht. Het zal niet aan de aandacht van Uwen Raad ontgaan, dat derhalve eene aangesloten vereeniging, die in 1936 x malen gelegenheid kreeg voor onze microfoon te spreken, in 1939 bij een zelfde aantal malen beduidend minder gelegenheid krijgt zich in

den aether te doen hooren. Voor een overzicht van de uitzendingen voor de H.I.R.O. wordt verwezen naar bijlage 1.

Het mag verondersteld worden van algemeene bekendheid te zijn, dat het propaganda-werk in federaties (waarvan vele zijn aangesloten) nog langzamer pleegt te gaan dan in de gewone vereenigingen, daar deze eerste op hun beurt met tal van onder-afdelingen resp. organisaties werken en waarmede in de tweede categorie toch alreeds veel tijd pleegt verloren te gaan. Desniettemin wordt aan het propagandawerk geregeld en krachtig de hand gehouden en de aangesloten vereenigingen krijgen ook langzamerhand de resultaten der gevoerde propaganda te verwerken.

Onzerzijds werd ook een maandblad "Hironieuws" uitgegeven, waarvan het aantal abonnementen naar behooren en regelmatig stijgt. Het als bijlage II toegevoegde Jubileumnummer geeft verschillende belangrijke en interessante details en meer speciaal wordt verwezen naar pagina's 42/3, 45 en 55/8. Tenslotte moge nog onder dit punt worden vermeld, dat het aantal correspondent-schappen in den lande beduidend werd uitgebreid en dat tot Eereleden werden benoemd de Hh Professor Dr.J.Boeke te Utrecht en Dr.J.D.Bierens de Haan te Aerdenhout.

II. OPGAVE AANTAL EIGEN LEDEN.

Dit aantal bedraagt op 1 Januari 1940 7262 en zal, indien de voortekenen niet bedriegen - wat onwaarschijnlijk is - vermoedelijk binnen eenige maanden, althans voor eind 1940 met circa 4000 à 5000 stijgen.

III. OPGAVE DER AANGESLOTEN VEREENIGINGEN EN ORGANISATIES MET LEDENAANTAL.

Verwezen wordt naar bijlage No.III, waarop de verlangde gegevens vermeld zijn voor zoover aan ons opgegeven is. Indien de ons toegemeten tijdruimte voor de beantwoording der 4 punten niet zoo kort genomen ware, zouden deze opgaven allicht vollediger kunnen zijn geweest. Het aantal aangeslotenen in 1937 was 33 tegen 54 in 1939.

IV. MATERIAAL VOOR VORMING INZICHT OMTRENT REACTIES PUBLIEK.

Zoals Uw Raad bekend is, geven de sprekers der aangesloten vereenigingen bij elke uitzending de adressen hunner secretariaten en het zijn derhalve de vereenigingen zelve, die in staat zijn ons het door U gewenschte materiaal te verschaffen.

Wij hebben ons te dien einde - gezien het korte tijdsbestek te onzer beschikking - met spoedaanvragen tot deze secretariaten gewend en van de antwoorden van de 21 (der 54) aangesloten vereenigingen, die instaat waren ons onmiddellijk en op korten termijn, de benodigde gegevens te verstrekken, volgt hieronder eene bloemlezing.

Geschreven werd ons door de

1. Internationale Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid

-- dat Uwe uitzendingen door onze leden steeds zeer worden geapprecieerd. Wij beschouwen de HIRO-uitzendingen als een zeer noodzakelijke aanvulling op de uitzendingen der andere radio-omroepen en hopen dat op den duur nog meer tijd beschikbaar zal worden gesteld om de verschillende geestelijke stroomingen aan het woord te doen komen --

2. Internationale Vereeniging Bellamy

-- dat de uitzendingen van de HIRO voor ons van de grootste beteekenis zijn. De aanvragen naar aanleiding van door ons verzorgde uitzendingen stijgen van maand tot maand, komen uit letterlijk alle kringen van onze samenleving en uit alle windstreken van ons land. Het aantal abonné's op ons orgaan neemt maandelijks met meer dan 1000 toe, hetwelk voor een groot deel aan bedoelde uitzendingen is te danken. De HIRO-uitzendingen zijn een levensader geworden voor onze beweging en uitbreiding van den zendtijd achten wij thans zéér urgent --

3. Nederlandsche Kinderbond

-- Wij hebben zeer veel bewijzen van instemming gekregen telkens wanneer een spreker van onzen Bond voor de HIRO-microfoon heeft gesproken --

4. Verbond van vakorganisaties van hoofdarbeiders in Nederland

-- De weinige zendtijd waarover de HIRO beschikt in aanmerking genomen, is het opvallend hoe vaak men met besliste waardeering hoort spreken over hetgeen de HIRO biedt en wel in kringen, waarvan men weet, dat de jaarlijksche contributie aan een der groote omroepvereenigingen wordt voldaan. Er wordt dus door het publiek goede nota van het bestaan van de HIRO genomen, hetgeen, dat wordt erkend, toe te schrijven is aan de uitstekende zorg, besteed aan de meest uiteenlopende onderwerpen.

5. Bond van Mobilisatie-invaliden en van hunne nabestaanden

-- Wij weten uit ervaring dat zoowel leden van onzen bond als vele buitenstaanders steeds met aandacht luisteren. Ook uit de besprekingen op de jaarvergaderingen blijkt steeds weer, dat de radio-uitzendingen via de HIRO zeer op prijs worden gesteld. Wij achten de HIRO te voorzien in eene groote behoefte --

6. Nederl.Ver. van Spiritisten "Harmonia"

-- Het viel ons op, dat uit alle kringen er belangstelling getoond werd en wij hebben dan ook zoowel brieven uit de groote plaatsen als uit de kleine uit alle streken van Nederland tot zelfs achter Lier in België toe. Zelfs krijgen wij zoo nu en dan brieven uit Duitschland en Denemarken, waarin zij hun dank uitspreken voor het werk van de HIRO en het wijze standpunt van onze Regeering prijzen om onze HIRO zendtijd te geven. Slechts een wensch wordt telkens geuit: mocht het meer uren worden en dan in den avond. Dinsdagmiddag is al een zeer ongunstige tijd voor een luttel uurtje. --

7. Nederl. Bond tot bestrijding der Vivisectie

-- De ervaring heeft ons geleerd dat door zeer velen in den lande geluisterd wordt naar onze voordrachten. Uit gesprekken blijkt ons steeds weer dat de voordrachten effect hebben --

8. Anthroposofische Vereeniging in Nederland

-- Volgens onze waarneming is op de radiolezingen meer gereageerd dan verwacht werd --

9. Nederl.Ver. tot bescherming van dieren

-- Het succes hangt zeer af van den spreker en diens onderwerp --

10. Algemeene Nederl. Vrouwen Vredesbond

-- Bij iedere lezing kwamen sympathiebetuigingen. Onze vereeniging is zeer erkentelijk dat de HIRO ons de gelegenheid heeft geboden ons vredeswerk in grootere kringen bekendheid te geven --

11. Soeffi-beweging

-- De bereikte resultaten kunnen als volgt worden samengevat:

1. Een groeiende belangstelling van de zijde van onze eigen leden en aanhangers.
2. Een beter begrip van wat door onze Vereeniging wordt beoogd bij talrijke aanhangers van geestverwante vereenigingen en kerkgenootschappen.
3. Een levendige belangstelling bij het publiek, hetgeen o.a. blijkt uit na iedere lezing ontvangen aanvragen om inlich-

tingen en appreciatie-betuigingen --

12. Bond ter behartiging van de belangen van het kind

-- Wij hebben naar aanleiding van de voor ons verzorgde uitzendingen leden kunnen inschrijven voor ons Nationaal Congres --

13. Nederl. Blindenbond

-- Ik kan U met de meeste stelligheid verklaren, dat de uitzendingen van de HIRO door onze leden en zeker ook door een groot deel van onze donateurs zeer op prijs worden gesteld --

14. Hoofdbestuur Alg. Nederl. Vrouwen Vredesbond

-- dat wij na gehouden HIRO-lezingen dikwijls sympathiebetuigingen ontvangen en dat ons meerdere malen om inlichtingen werd gevraagd --

15. Nederl. Vereen. v. Natuurgeneeswijze

-- De reactie op onze radiotoespraken is zeer bevredigend; wij bereikten gedeelten van Nederland die anders bijna niet bereikbaar zijn en vooral vele personen welke nooit lezingen en/of vergaderingen bezoeken en nu via de microfoon bereikt worden --

16. Nederlandsche Vakcentrale

-- Verschillende Bestuursbonden beleggen bijeenkomsten op Uw uitzendtijd waar dan belangrijke groepen van werknemers komen luisteren. Menigmaal worden sympathiebetuigingen ontvangen --

17. Theosofische Vereeniging. Ned. Afd.

-- Na elke lezing worden brieven om inlichtingen ontvangen uit alle oorden van het land --

18. Comité Dagblad-enquête

-- In hoeverre de radio-toespraak er toe heeft bijgedragen, dat het aantal instemmingen met ons streven in de laatste maanden is toegenomen is niet aanwijsbaar --

19. Nederl. Jack-London Verbond

-- Na de gehouden radiolezingen komen steeds betuigingen van sympathie binnen --

20. Star Publishing Trust

-- Verleden jaar zonden wij niet uit. Vroeger kregen wij meermalen een aardig aantal aanvragen om inlichtingen --

21. Bond voor Staatspensionneering

-- Dat er geluisterd wordt ligt voor de hand en blijkt verder uit de feiten en ingekomen brieven --

Uit deze slechts op de meening van 21 der 54 aangesloten vereenigingen gebaseerde bloemlezing blijkt alreeds ten duidelijkste het groote belang der door de HIRO-bemiddeling verzorgde uitzendingen, de groote belangstelling van het luisterend publiek en de urgente noodzakelijkheid van uitbreiding van zendtijd en beschikbaarstelling van passender uren.

Het Bestuur der HIRO vertrouwt hiermede aan Uw verzoek om inlichtingen op punten I-IV te hebben voldaan.

Namens het Bestuur der HIRO

w.g. J.D. Ros

voorzitter.

Inlichtingendienst.
GRONINGEN.

GEHEIM.

No. 22/47

Volg.no.

24 OCT. 1947

ACD/22458

OPGELEGD

BUREAU B

R A P P O R T.

21-11-47

O.D. 192

Naar aanleiding van het schrijven B 10568 van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage d.d. 20 Februari 1947 houdende een verzoek om inlichtingen aangaande de Humanitaire Idealistische Radio Omroep kan het volgende worden gerapporteerd:

Naar bekomen inlichtingen zou vóór den oorlog in het Westen des lands, door leden van het Humanistisch Verbond en dergelijke aanverwante organisaties, de H.I.R.O. zijn opgericht. Voor zover te Groningen bekend is er na de oorlog geen poging~~en~~ gedaan om opnieuw zendtijd te verkrijgen. Na een zeer uitgebreid onderzoek is komen vast te staan, dat men te Groningen tot nog toe niet tot de oprichting van een plaatselijke afdeling van de H.I.R.O. is overgegaan, terwijl er tot op het ogenblik geen propaganda voor is gemaakt.

Wel wordt er in de laatste tijd in vrijdenkerskringen veel propaganda gemaakt voor de Vrijdenkers Radio Omroepvereniging. In pamfletten, die op bijeenkomsten van de vrijdenkersvereniging "De Dageraad" worden uitgereikt, wordt opgewekt lid te worden van genoemde V.R.O., die zich het verkrijgen van zendtijd tot taak stelt, ten einde ook via de radio de beginselen der vrijdenkers wereld-kundig te maken. Een afschrift van een dergelijk pamflet gelieve bijgesloten te worden aangetroffen.

Aangaande de H.I.R.O. kan nog worden gezegd, dat deze organisatie in de gaten zal worden gehouden en indien men te Groningen tot het voeren van propaganda er voor of tot het oprichten van een plaatselijke afdeling van deze organisatie zou overgaan, dan zal dit onmiddellijk worden gerapporteerd.

GRONINGEN, 23 October 1947..

Afschrift in
O.D. 450

Commissariaat van Politie
 Bussum **BUREAU B**

Let. Boe
 Bijl. -
 Typ. Ve

Nummer: *6100*

Datum: *8 AUG 1947*

Coll. *1/3*

3

Volgno. **OPGELEGD** BUSSUM.
 Onderwerp: *7 AUG 1947*

ACD/20.094

0/192

4 Augustus 1947
 inlichtingen G.J. Zwertbroek

In antwoord op Uw schrijven van 30 Juli j.l. no. B.X.17814, betreffende bovenvermeld onderwerp, deel ik U mede, dat de door U bedoelde GERRIT JAN ZWERTBROEK, geboren te Zaandam, 23 Augustus 1893, van 15 Mei 1942 tot Dolle Dinsdag is ingeschreven geweest aan het adres Parklaan 21 alhier. Het gezin is daarna naar het oosten des lands (Almelo en omgeving) en vervolgens naar Duitsland afgereisd. Het hield kort voor en geruime tijd na de bevrijding verblijf te Norden (West Dld.). Via Delfzijl is men Nederland wederom binnengekomen waar G.J. Zwertbroek werd aangehouden en ingesloten. De overige gezinsleden werden na een kort oponthoud ongehinderd gelaten. Op 21 Mei 1947 werd het gezin Zwertbroek wederom in deze gemeente ingeschreven aan het adres Hooftlaan 14, komende van Amsterdam, Ploegstraat 50 huis. G.J. Zwertbroek is momenteel geïnterneerd in het bewaringskamp Craailo te Leren; hij is nog niet berecht.

Hij is dezelfde persoon als de voormalige omroep leider van de V.A.R.A. In de bezettingstijd was hij propagandist van het N.A.F. en lid der N.S.B.

Vastgesteld is geworden dat zijn vrouw relaties onderhoudt met vooraanstaande figuren in de P.v.d.A.; mogelijk erwijs geschiedt dit voor het verkrijgen van gunstige inlichtingen bij de behandeling van zijn zaak.

Omtrent zijn tegenwoordige politieke instelling is niets bekend geworden.

DE COMMISSARIS VAN GEMEENTEPOLITIE,

Berkel
 (J.F. Berkel)

Aan den Heer HOOFD VAN DE CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
 Javastraat 68
 'S-G R A V E N H A G E.

I.D.
DEN HAAG.

Doss. 124/2.

BUREAU B	
NOG NIEUW E I M.	
	6 AUG 1947

Volgno. OPGELEGD
- 6 AUG 1947
ACD 20074

Naar aanleiding van het schrijven van het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst d.d. 1 Juli 1947 No.B.X. 17814, wordt dezerzijds het volgende medegedeeld:

Met J.D.Ros, De Ruyterstraat 67a., 's-Gravenhage, wordt bedoeld:

Johannes Dominicus ROS, geboren te 's-Gravenhage, 17 Juni 1875, van beroep kunstschilder, tevens bibliothecaris van de Nederlandse Reisvereniging, wonende De Ruyterstraat 67a. alhier.

In de administratie van de Politie en in die van de P.R.A. alhier, is niets ten nadele van J.D.Ros bekend. Hij zou lid zijn van een vrijmetselaarsloge en in die hoedanigheid het beheer voeren over het gebouw van de "Theosofia Stichting", gevestigd aan de De Ruyterstraat 67 alhier.

Met Ir.M.W.Julius, Kwikstaartlaan 13, 's-Gravenhage, wordt bedoeld:

Matthias Willem JULIUS, geboren te Breda, 12 September 1885, van beroep ingenieur, wonende Kwikstaartlaan 13 alhier.

In de administratie van de P.R.A. alhier, is niets ten nadele van M.W.Julius bekend.

Gezien de urgentie van het onderzoek, is niet nagegaan kunnen worden, wat omtrent M.W.Julius in de Politieadministratie bekend is, daar zijn kaart in behandeling is.

Bij onderzoek is niet kunnen blijken, dat M.W.Julius bij een politieke organisatie is aangesloten.

In April 1940 huurde het bestuur van de H.I.R.O., bij monde van de Heer J.D.Ros, van de maatschoenmaker J.J.VAN DER VEEN, wonende Laan van Meerdervoort 10 alhier, een kamer van het door hem bewoonde perceel, waarin het bureau van de H.I.R.O. werd gevestigd.

Eind Maart 1941 werd de H.I.R.O., door de tijdsomstandigheden gedwongen, opgeheven, waarbij de aanwezige administratie door de Heer J.D.Ros in veiligheid werd gebracht.

Verzonden op 5 Augustus 1947
aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

DISTRICT 's GRAVENHAGE DER RIJKSPOLITIE.

COMMANDANT.

No. 84 Geheim Pers.

Onderwerp: Inlichtingen.

's GRAVENHAGE, 18 Juli 1947

Volgno. 7

OPGELOST

ACD agendarius

23 JUL

Haarlemberg aari

ACD/554

Co. 14014, W.H.B.

Ter voldoening aan het gestelde in Uw schrijven dd. 1 Juli 1947 no. B.X.17814 heb ik de eer U hierbij de gevraagde inlichtingen aan te bieden.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	14-7-47

De Districtscommandant,
De Majoor der Rijkspolitie,
A. Wolters.

A. Wolters

Aan
de Heer J. C. Crabbendam.
te 's GRAVENHAGE.
Javastraat 68.

WEST 'S-GRAVENHAGE DER RIJKS POLITIE.

V.M. GEMEENTE-POLITIE OEGSTGEEST

Telefoon: Leiden 21345/21346

Adres: Wilhelminapark 17

(K 1710)

Aan de Recherchegroep, ingedeeld
bij de Staf der Districtscommandant,

te

's-Gravenhage.

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	
No.84	10-7-47.	489/47.	14 Juli 1947.

Onderwerp: Inlichtingen N.J.G.A. ELENBAAS.-

In antwoord op Uw nevenvermeld schrijven heb ik de eer U hierbij te doen toekomen de volledige personalia van Nicolaas Johannes George Abraham ELENBAAS, geb. te Bruinisse, 13-3-1890, zonder beroep, gepensioneerd Indisch onderwijzer, wonende Toorenveltstraat 8 alhier.

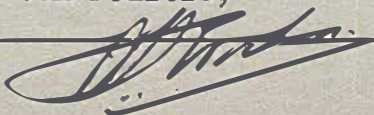
Genoemde Elenbaas is zeer vermoedelijk lid van de Partij van de Arbeid. Volgens mijn inlichtingen zou hij nog meer naar links overhellen, doch hieromtrent heb ik geen bevestiging kunnen krijgen.

Tijdens de bezetting heeft hij zich als een zeer goed Nederlander gedragen.

Hij is lange tijd door de Duitsers geïnterneerd geweest.

De Corpschef van Politie,
De Adjudant,

Bijlagen :

Inlichtingendienst
Zeist.

Volgno. OPGELEGD

23 JUL 1947

A a n: Het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

ACD/19540

Onderwerp: G.J. ZWERTBROEK.
Antwoord op Uw schrijven d.d. 14 Juli 1947,
No. B.X.17814, Geheim.

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in Uw bovenaangehaald schrijven, heeft de I.D. Zeist de eer U te berichten, dat de hier bedoelde Gerrit Jan ZWERTBROEK, geboren te Zaandam op 23-8-1893, uitgever van boeken en geschriften, gehuwd met Gaerda de ROOS, geb. op 2-4-1891 te Amsterdam, op 17 September 1941 met zijn gezin alhier werd ingeschreven, komende uit Voorburg. Op 15 Mei 1942 werd hij met zijn gezin afgeschreven naar Bussum, Parklaan No. 21.

Voor zover bij het dezerzijds ingestelde onderzoek is kunnen blijken, is hij identiek aan het oud-bestuurslid van de V.A.R.A. van die naam.

In de politie-administratie alhier komt hij niet voor.

ZEIST, 19 Juli 1947.
De I.D. Zeist.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	24-7-47

POLITIE-VOORBURG

Betreft: inlichtingen omtrent
G.J. Zwertbroek.

No 31

BUREAU B	
Tuist no:	
Daum:	11-7-47

Volgno. OPGELEGD
10 JULI 1947
ACD/187157.

R A P P O R T .

Ter voldoening aan het verzoek van het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst dd. 2 Juli 1947 No.B.X.17814, Geheim, wordt door mij,

Wiebe DE WIT,
brigadier-rechercheur der gemeentepolitie te Voorburg, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, het volgende gerapporteerd:

"Op 19 September 1940 vestigde zich te Voorburg aan het adres Groen van Prinstererlaan No.2:

Gerrit Jan ZWERTBROEK,
geboren te Zaandam 23 Augustus 1893, journalist-uitgever, gehuwd met:

Gerarda DE ROOS,
geboren te Amsterdam 2 April 1891. Zij hadden 3 jaar te Bussum gewoond en daarvoor te Hilversum.

Op 17 September 1941 is het gezin weer afgeschreven naar Zeist, Baarnscheweg No.22 (Bosch en Duin).

Uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren en wel: Eric ZWERTBROEK, geboren te Amsterdam 16 November 1920 en Rita ZWERTBROEK, geboren te Laren 27 Mei 1924.

Omtrent Zwertbroek zijn mij geen nadere gegevens bekend. In de politie-administratie dezer gemeente komt zijn naam niet voor.

Waarvan door mij op afgelegde ambtseed is opgemaakt, gesloten en getekend dit rapport te Voorburg op 8 Juli 1947. typ.m.

De brigadier-rechercheur van politie,

W. de Wit

Gezien:

De Hoofdinspecteur van Politie,

UITGEBREKT

30 Juli

7.

B.X.17814.

OPGELEGD

~~XXX~~ 192730.

to

XI. TZ.2. GEHEIM.

nie 20094

G.J.Zwertbroek.

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de tegenwoordige politieke oriëntering van Gerrit Jan ZWERTBROEK, geboren te Zaandam 23-8-1893, van beroep uitgever, die sedert 15 Mei 1942 te Bussum aan het adres Parklaan 21 woonachtig zou zijn.

Zeer vermoedelijk is hij thans, terzake van zijn houding in de bezettingstijd, nog geïnterneerd.

Ik zal het tevens op prijs stellen te vernemen of genoemde Zwertbroek identiek is aan het oud-bestuurslid van de V.A.R.A. van die naam.

Uw berichten dienaangaande zie ik met belangstelling tegemoet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

Aan de Heer Commissaris
van Politie,
te
ISSUM.

J.G.Grabbendam.

Coll.: *1/1*

07216

30 Juli

7.

B.X.17814.

Levens...

UITGEBROEKT

XXX 132750.
XXX

XI. TZ.2.

GEHEIM.

b-

Rappel.

Hiermede moge ik U mijn schrijven No.B.X.17814 d.d. 1 Juli 1947 in herinnering brengen, waarbij ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent J.D.ROS, wonende de Ruyterstraat 67a, te 's-Gravenhage en Ir.M.W.JULIUS, wonende Kwikstaartlaan 13 te 's-Gravenhage, die beiden deel uitmaken van de Humanitaire en Idealistische Radio-omroep (H.I.R.O.), terwijl ik voorts inlichtingen verzocht omtrent het pand Laan van Meerdervoort 10 te dezer stede, alwaar in 1940 het kantoor van de H.I.R.O. was gevestigd.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

Aan de Heer Hoofd-Commissaris
van Politie,

GRAVENHAGE.

J.G.Grabbendam.

Coll.: *dk*

OPGELEGD

14 Juli

7.

B.X.17814.

GEHEIM.

ZWERTBROEK

v.d.P. MN.3

van antw. die: 19540

Mus

G.J.Zwertbroek.

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen in -
lichten omtrent de personalia en tegenwoordige politieke oriëntering
van G.J.ZWERTBROEK, vermoedelijk wonende of gewoond hebbende te
Zeist. Wellicht is genoemde ZWERTBROEK thans geïnterneerd. Op 17 Sep-
tember 1941 verhuisde hij met zijn gezin naar Zeist, Baarnseweg no.22
(Bosch en Duin).

Ik zal het tevens op prijs stellen te vernemen of ge-
noemde ZWERTBROEK identiek is aan het oud-bestuurslid van de V.A.R.A.
van die naam.

Uw berichten dienaangaande zie ik met belangstelling
tegenmoet.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

v.d.P.

aan:

de Heer Korpschef van Politie

te

ZEIST.

J.G.Crabbendam.

Coll: *wt*

UITGEBOKT

1 Juli

7.

B.X.17814

GEHEIM

OPGELEED

R. RD.2

Inlichtingen.

Hiermede moge ik U verzoeken mij de personalia en politieke oriëntering te willen doen verstrekken van:

J.D.Ros, de Ruyterstraat 67a 's-Gravenhage

Ir.M.W.Julius, Kwikstaantlaan 13 's-Gravenhage,

die beide deel uitmaken van de Humanitaire en Idealistische Radio-omroep (H.I.R.O.).

Tevens zal ik gaarne vernemen, wanneer het pand Laan van Meerdervoort 10 's-Gravenhage, waarin in 1940 het kantoor van de H.I.R.O. was gevestigd, is ontruimd en wat met de aanwezige bescheiden is geschied.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te 's-GRAVENHAGE.

J.G.Crabbendam.

Coll.: *W.P.*

UITGEBOKT

OPGELEGD

1 Juli

7.

B.X.17814

andew. niet 19559

GEHEIM

R. ED.2

A

N.J.G.A.Elenbaas.

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent personalia, politieke oriëntering enz. van N.J.G.A.Elenbaas, wonende Torenveldstraat 8 te Oegstgeest.

Elenbaas voornoemd zou deel uitmaken van de leiding van de Humanitaire en Idealistische Radio-omroep (H.I.R.O.).

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te 's-GRAVENHAGE.

J.G.Crabbendam.

Coll.: *WJ*

Personalia vragen van

J. D. Ros, de Ruyterstraat 67A
den Haag Tel 115590

N. J. G. A. Elenbaas

Tourelidstraat 8 Oegstgeest

J. M. W. Jutras,

Kunstraatblaan 13

den Haag
Tel 339910

G. J. Zwertbroek,

vermoedelijk Voorburg

of geinlencen. Is dit

oud. bestuurslid van de V.A.R.A. ook gein-
teresseerd in de ^{Inter.} Ver. Helland?

Pan de Lann van Meerdervoort 10

den Haag
waarin in 1940 ^{op}geresideerd

Kunstraat H. J. R. O. (Humanis-

tenie en Idealistische Rationisme)

—
voor II

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

No. B.X.17814

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: RD.2

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: G.J.Zwertbroek.

antw: zie: 10157

GEHEIM

's-GRAVENHAGE,

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

2 Juli

194 7.

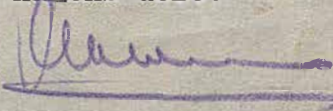
Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de personalia en tegenwoordige politieke oriëntering van G.J. Zwertbroek, vermoedelijk wonende te Voorburg, die voor 1940 namens de vereniging "Bellamy" een spreekbeurt vervulde voor de Humanitaire en Idealistische Radio-Omroep (H.I.R.O.).

Wellicht is genoemde Zwertbroek thans geïnterneerd. Ik zal het tevens op prijs stellen te vernemen of genoemde Zwertbroek identiek is aan het oud-bestuurslid van de V.A.R.A. van die naam.

Uw berichten dienaangaande zie ik met belangstelling tegemoet.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Korpschef van Politie
te VOORBURG.

J.G. Crabbendam.

43228 - '46

Coll.: *df*

DOSS. No.:
GRT.: VRJEDENKER
DATUM: 26-7-47
PAR.: _____

G. J. Zwertbroek katholiek?

„De Waarheid” weet te vertellen dat de vroegere secretaris van de V.A.R.A., G. J. Zwertbroek overgegaan is tot het katholieke geloof. Hij was tijdens de bezetting via het Zwarte Front in het N.S.B.-kamp terecht gekomen en dientengevolge geïnterneerd. „De Waarheid” veronderstelt dat hij nu wel spoedig vrijgelaten zal worden en opert de mogelijkheid dat hij wel een plaatsje zal kunnen vinden bij de K.R.O.

Aan het einde van zijn leven zal Zwertbroek op een schone staat van dienst kunnen bogen. Hij heeft de vrije jeugdbeweging gediend en de S.D.A.F. en Moskou en Arnold Meijer en Musser en de Paus. Volmaakt zou het zijn wanneer hij ook nog een keer gereformeerd of hervormd werd. Feitelijk zijn zulke mensen tragische figuren. Tragischer nog is het dat ze altijd een kring kunnen vinden, waarin ze invloed krijgen en au sérieux genomen worden.

B.

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

GEHEIM

No. I.D. 732 - 1947

Uw brief: B. 10568

Amsterdam, 19 Mei 1947

Volgno.

21 MEI 1947

ACD/10-42/

Onderwerp: Humanitaire Idealistische
Radio Omroep.

Bijlagen:

GEHEIM.

BUREAU D	
Tweede	
Datum	14-6-47

In antwoord op het bovenvermelde schrijven van 20 Februari 1947 moet worden volstaan met de volgende opmerkingen:

De Humanitaire Idealistische Radio Omroep (H.I.R.O.) bestond reeds in 1932 en was één van de zeer kleine omroepverenigingen, aan welke voor het ingrijpen van de bezettende macht een beperkte zendtijd was toegestaan. Iedere eerste Zaterdag van de maand des namiddags van 4 tot 5 uur werd aan deze vereniging zendtijd ter beschikking gesteld, die dan in mindering werd gebracht bij de Katholieke Radio Omroep. Haar programma's werden gevuld met gramfoonmuziek en lezingen over zeer uiteenlopende, soms min of meer extremistische onderwerpen. Verschillende politiek of geestelijk dakloze personen of verenigingen werden blijkbaar gaarne opgenomen in de HIRO-familie. Zo vonden regelmatig uitzendingen plaats voor:

Theosophische Vereniging;
Evangelische Maatschappij;
Krishnamurti-beweging;
Nederlandse vereniging voor Spiritisten;
vrijmetselarij;
→ Bellamy-beweging;
Nederlandse Bond tot bestrijding van vivi-sectie;
Nederlands Jack London Genootschap;
Nederlandse Kinderbond;
Algemene Nederlandse Vrouwen Vredes Bond;
Nederlandse vakcentrale;
Nationale Bond van Handels- en kantoorbedienden "Mercurius"
Verbond van Vakorganisaties voor Hoofdarbeiders;
Centrale Bond van Werkmeesters en opzichthoudend personeel;
Nederlandse Bond voor Staatspensionering.
Ongetwijfeld dus een zeer gemeen gezelschap !

Uit de archieven van de Radio-Raad en de Radio-Controle-Commissie te 's-Gravenhage kan een volledig overzicht worden samengesteld van hetgeen de HIRO via de gether het Nederlandse volk bood. Het kan daarbij interessant zijn na te gaan welke toespraken op 2 Juli 1938 zijn gehouden door de heren J. BAAS, P.C. de MUNK, G.J. SWERTBROEK, toen zij een programma vulden, dat waarschijnlijk direct van de HIRO uitging en mogelijk propaganda maakten voor de doelstellingen van deze vereniging. Een ander praatje werd gehouden op de 2e April 1938 door de heer P. de BOER, over het onderwerp "Een riem onder het hart van de mobilisatieslachtoffers". Ook dit is waarschijnlijk de moeite van het nazien waard omdat als secretaris van de HIRO in die tijd optrad een

Aan

persoon van gelijke naam, waarvan dezerzijds niet méér kon worden nagegaan, dan dat hij vermoedelijk afkomstig is uit Zaandam en onderwijzer van beroep was.

Door de grote omroepverenigingen werd destijds vrijwel geen aandacht besteed aan de kleinere concurrenten. Het is dan ook niet mogen gelukken een omschreven doelstelling of organisatievorm van de H.I.R.O. in te zien. Naast de hierboven genoemde naam van De Boer herinnert men zich geen andere personen meer uit deze beweging.

Van een hernieuwde activiteit der H.I.R.O. is na de bevrijding nog niets gebleken. Insiders op het gebied van het omroepwezen konden hieromtrent geen enkele vage of positieve mededeling doen. De gedachte werd geuit, dat het misschien mogelijk zou zijn in de toekomst de H.I.R.O. opnieuw in de aether te vinden, waarbij haar zendtijd dan door andere dan de hierboven genoemde, min of meer extremistische groeperingen zou kunnen worden benut, die bij de tegenwoordige constellatie van de radio-omroep geen kans hebben hun ideeën via de aether te lanceren of te propagieren. In dit verband lijkt het niet onvoorzichtig een eventuele aanvraag van de H.I.R.O. tot het opnieuw beschikbaar stellen van zendtijd met de nodige zorg te overwegen.

Verz. aan Hfd. C.V.D., 's-Hage.

IV.-2

INLICHTINGENDIENST.

ROTTERDAM

I.D. No.129.

GEHEIM.

Volgno.

2 8 APR 1947

ACD/14290

BUREAU B

Nummer:

Datum:

12-5-47

Rotterdam, 26 April 1947

OPGELEGD

UITGEBODEN

In antwoord op Uw schrijven van 20-2-1946, No. B.10568, betreffende de Humanitaire Idealistische Radio-Omroep, wordt U het volgende medegedeeld:

Van de vestiging van een afdeling van de Humanitaire Idealistische Radio-Omroep is blijkens ingewonnen inlichtingen hier ter stede niets bekend.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat
68 te 's-Gravenhage.

P O L I T I E
te
's-GRAVENHAGE.

INLICHTINGDIENST.

Doss.124/1.

42

BUREAU B		OPG. 30
Nummer:	G E H T I. M.	
Datum:	2 APR 1947	

Volgno.
- 1 APR. '47
ACD/13021

Naar aanleiding van het schrijven van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, d.d. 20 Februari 1947, No.B.10568, is dezerzijds een onderzoek ingesteld.

knv Hierbij bleek, dat het secretariaat van de Humanistische Idealistische Radio Omroep (H.I.R.O.), gevestigd is ten huize van den Heer ELENBAAS, wonende Torenveldstraat 8 te Oestgeest.

? | Van tijd tot tijd verzorgt voornoemde vereeniging een uitzedding, voor welk doel door de V.A.R.A, zendtijd beschikbaar wordt gesteld.

Bij onderzoek is niet kunnen blijken, dat hier ter stede een plaatselijke afdeeling van de H.I.R.O. is gevestigd.

Verzonden op 29 Maart 1947.

aan: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, alhier.

B. 10568.

Antw. J. van 22458

20 Febr.

7.

R.

IV.

WABIN.

**Humanitaire Idealistische
Radio-omroep.**

Hiermede noge ik U verzoeken mij eenige inlichtingen te willen verstrekken omtrent het doel van de Humanitaire Idealistische Radio Omroep, waarbij ik tevens gaarne de namen, personalia en politieke oriëntering zal vernemen van de leden van het Hoofdbestuur, alsmede van de eventuele afdelingsbesturen van genoemde organisatie.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGDIENST,
naamloos gezon;

Den Hr.	H.C.v.Politie	te	Amsterdam,
"	"	"	Rotterdam,
"	"	"	Den Haag,
"	"	"	Utrecht,
"	"	"	Groningen.

J.G. Crabbendam.

**POLITIE
VLAARDINGEN**

Geheim

*Commissaris
Woe 61*

No. 10 La. C.V.

Vlaardingen, 5 februari 19 47

Tefef. nrs. 21 61 821 2345

Bijlage(n):

Volgno.
7 FEB 47
ACD/10560

Verzoeken bij de beantwoording
datum, nummer en letter
te vermelden

CO/13

Typ. B.

Ter voldoening aan het ver-
zoek vervat in Uw schrijven No. B. 9957. d.d.
31 Januari 1947, heb ik de eer U HoogEdelge-
strengde het navolgende te berichten:-
De juiste beteekeniss van de afkorting H.I.R.O.
is: " Humanitaire Idealistische Radio-omroep."

De Commissaris van Politie,

*S VI ?
12-2-47
W.*

[Handwritten signature]

BUREAU B	
Nummer:	
Da. m:	12-2-47

*K.R. heb ik we iets van deze omroep ?
Proo mit, i lichtig vryg.
des G. den R. den, de klas, betrouwt IV*

den Heer Hoofd van den Centralen
te Veiligheidsdienst
s-GRAVENHAGE.

31 Januari

7.

B.9957

G E H E I M.

H. RD.

4 La. C.V.

21 Januari 1947.

Verzoek om inlichtingen.

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven, waarbij U mij onder no. 4/47 een verslag van een openbare bijeenkomst der Internationale Vereeniging "Bellamy", gehouden te Uwent op 17 Januari 1947 deed toekomen, heb ik de eer U te verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen van de juiste beteekenis van de afkorting H.I.R.O.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen

AAN: den Heer Commissaris van Politie
te
VLAARDINGEN.

J.G. CRABBENDAM.